1913.

9. Etnografiska afdelningen.

Afdelningen, som på grund af reparationer och omordningar hållits stängd sedan februari 1910, kunde åter öppnas för allmänheten den 17 april. Utom de vanliga visningstiderna onsdag och lördag kl. 12—2 e. m. har museet, sedan elektrisk belysning blifvit införd i samtliga lokaler, äfven varit tillgängligt för allmänheten två kvällar i veckan, nämligen tisdagar och fredagar kl. 7—9 e. m. samt dessutom söndagar kl. 1—4 e. m. mot en afgift af 25 öre.

Under året har fil. stud. YNGWE LAURELL tjänstgjort på afdelningen såsom e. o. amanuens. Han deltog vid omordningsarbetet samt har under öfriga delen af året vid sidan om allmänna löpande göromål varit sysselsatt med katalogiserings- och etiketteringsarbete, uppgjort en ny förteckning öfver fotografisamlingen m. m. Sedan den 15 augusti har därjämte fil. kand. GERHARD LINDBLOM arbetat å sina från Ostafrika hemförda samlingar samt deltagit i löpande museigöromål.

Samlingarna ha under året ökats med följande bidrag: amanuensen Y. LAURELL hemförde från Västaustralien 1,183 nummer, nämligen 177 boomeranger och boomerangliknande föremål representerande olika typer, 50 kastträn, 88 spjut, 34 sköldar, 69 klubbor, 199 spjutspetsar af sten, kristall och glas, 52 elddon, 30 stenyxor, 4 täljredskap med egg af musselskal, 2 stenknifvar, 6 redskap af trä och ben för tillverkning af spjutspetsar, 9 sländor för spinnandet af snören, 53 ornerade, slipade och målade musselskal, hvilka användts som prydnader vid dansfester, 20 bärbälten, 5 prydnadstofsar, 44 halsband af människohår, gräs, musslor eller bark, 3 pannband, 16 hufvudprydnader af fjädrar etc., 8 näsprydnader af ben, 6 par barksandaler, 23 ornamenterade trästickor, hvilka vid vissa ceremonier användts som ett slags hårpilar, 22 färg- och glättstenar, 1 danspåle, 30 målade eller sirade klubbor och dansstafvar, 1 ceremoniklubba,

1 dansattribut i spindelnätsfason, 1 dansmössa af bark, 5 gräsringar att bära på hufvudet vid dans, 1 trumma, 18 hvinare, 18 ornerade sandstensplattor för ceremoniellt bruk, 7 brefstickor, 11 båtformade vattenkärl, 1 träfat, 1 träskål, 9 skålar och krukor af bark, 7 korgar flätade af gräs, 2 vattensnäckor, 36 nätväskor, 2 fisknät, 1 emu-nät, 17 ornamenterade baobabnötter, 2 människofigurer m. m.; en samling om 100 nummer från Nya Guinea, Salomonöarna, Torres Strait etc. innehållande 2 bågar, 17 pilar, 4 stenklubbor, 4 utsirade träsvärd, 1 träklubba, 1 sköld, 6 spjut, 5 korgar, 1 dubbelfat af trä, 23 skålar af kokosnötskal, 1 lerskål, 3 skålar för siriberedning, 6 sirislefvar, 3 gräskjolar, 1 bältsnöre besatt med musslor, 1 armband af sköldpadd, 11 armband flätade af gräs och fiber, 1 halsband af frön, 2 tapabälten, 1 bröstprydnad af musselskal, 1 hvinare, 1 panflöjt, 1 skallra af frön, 1 fetischbild af trä etc.

Vidare har afdelningen såsom gåfvor erhållit följande samlingar. Af H. K. H. Kronprinsen en yxa af nefrit från Cozumel, Yucatan, af svenske vicekonsuln i Batavia, L. Th. Haasman, fullständig attiralj för framställandet af de under namnet »batik» kända javanska prakttygerna, inalles 66 nummer, samt profver å själfva tyget i dess 25 utvecklingsfaser, vidare 15 marionettdockor, 10 modeller af javanska musikanter, 1 husmodell etc.; af grefve Eugène von Rosen å Örbyhus 1 höfdingekrona från Kongo samt 2 rikt ornerade hawaiiska tapa-mantlar från Eugenie-expeditionen; af svenske konsuln i San Paulo, Brasilien, doktor Alberto Löfgren, 2 stenyxor; af doktor Thorild Wulff ett antal pilar från bilerna i Indien; af frih. Erland Nordenskiöld ett dussin prof å inhemska potatissorter från Bolivia; af Svenska Sällskapet för Geografi och Antropologi en kanot från Kongo med tillhörande åror; af professor K. B. Wiklund en lavyr af ett lapskt trollbälte.

För museets förvärf af grefve von Rosen's och kand. G. Lindblom's mycket omfattande och synnerligen värdefulla etnografiska samlingar från Afrika kommer att redogöras först nästa år, då katalogiseringen af desamma hittills endast delvis hunnit påbörjas.

De antropologiska samlingarna ha ökats med material hemfördt från Australien af doktor E. Mjöberg och amanuensen Y. Laurell samt från Ostafrika af kand. G. Lindblom.

Fotografisamlingen har dels genom inköp, dels genom gåfvor fått en tillökning på omkring 600 nummer, hufvudsakligast från Nordamerika.

Fonografsamlingen har ökats med 16 tal- och sångnummer upptagna i Australien af amanuensen Y. LAURELL, 4 sånger från samojederna samt ett 40-tal kopior af förut i museet befintliga fonografrekord.

Afdelningens bibliotek har under det gångna året erhållit: af Mr. CLARENCE B. MOORE i Filadelfia hans sista arbete »Some Aboriginal Sites on Red River» och af prof. A. G. NATHORST diverse äldre och nyare arbeten i etnografi och arkeologi.

Antalet besökande vid afdelningen har under året uppgått till 4,964. Elever från skolor under ledning af lärare hafva efter därom gjord anhållan fått tillträde till museet äfven på andra tider än de för allmänheten bestämda visningstimmarna.

I vetenskapligt syfte ha museets samlingar begagnats af ett flertal in- och utländska forskare. Skriftställare J. STADLING har studerat sibiriska samlingar, docent E. REUTERSKÖLD lappländska, frih. ERLAND NORDENSKIÖLD sydamerikanska, grefve ERIC VON ROSEN afrikanska, fru IDA TROTZIG japanska, intendenten HUGO HEDBERG, jur. stud. H. EDGREN samt ett antal Uppsalastudenter samlingar i allmänhet. Dessutom ha följande utländska forskare besökt museet och tagit del af dess samlingar: D:r LEO STERNBERG, Petersburg, direktören för museet i Buenos Aires, professor JUAN B. AMBROSETTI, d:r SIMOENS DA SILVA från Rio de Janeiro, direktören för museet i Oakland, Kalifornien, CHARLES P. WILCOMB, doktorerna WILH. CRAMER och WILH. PLANERT från Berlin m. fl.
